

פרק ב

א אלו הן הגולין, ההורג נפש בשגגה. היתה מעגל במעגילה ונפלה עליו והרגתו, היתה משלשל בחבית ונפלה עליו והרגתו, היתה יורד בסלם ונפל עליו והרגו, הרי זה גולה. אבל אם היתה מושף במעגילה ונפלה עליו והרגתו, היתה דולה בחבית ונפסק החבל ונפלה עליו והרגתו, היתה עולה בסלם ונפל עליו והרגו, הרי זה אינו גולה. זה הפלל, כל שבדרף ירדתו, גולה. ושלא בדרף ירדתו, אינו גולה. נשמט הברזל מקתו והרג, רבי אומר, אינו גולה. וחכמים אומרים, גולה. מן העץ המתבקע, רבי אומר, גולה. וחכמים אומרים, אינו גולה:

ב הזרק אבן לרשות הרבים והרג, הרי זה גולה. רבי אליעזר בן יעקב אומר, אם מכשיצאתה האבן מידו הוציא הלז את ראשו וקבלה, הרי זה פטור. זרק את האבן לחצרו והרג, אם יש רשות לנזק לפנס לשם, גולה. ואם לאו, אינו גולה, שנאמר (דברים יט) ואשר יבא את רעהו ביער, מה היער רשות לנזק ולמזיק לפנס לשם, יצא חצר בעל הבית שאין רשות לנזק (ולמזיק) לפנס לשם. אבא שאול אומר, מה חטבת עצים רשות, יצא האב המכה את בנו, והרב הרודה את תלמידו, ושליח בית דין:

ג האב גולה על ידי הבן, והבן גולה על ידי האב. הפל גולין על ידי ישראל, וישראל גולין על ידיהן, חוץ מעל ידי גר תושב. וגר תושב אינו גולה אלא על ידי גר תושב. הסומא אינו גולה, דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר, גולה. השונא אינו גולה. רבי יוסי (בר יהודה) אומר, השונא נהרג, מפני שהוא כמועד. רבי שמעון אומר, יש שונא גולה ויש שונא שאינו גולה. (זה הפלל), כל שהוא יכול לומר לדעת הרג, אינו גולה. ושלא לדעת הרג, הרי זה גולה:

ד להיכן גולין, לערי מקלט. לשלש שבועבר הידרן ולשלש שבארץ פנעו, שנאמר (במדבר לה) את שלש הערים תתנו מעבר לירדן ואת שלש הערים תתנו בארץ פנעו וגו'. עד שלא נבחרו שלש שבארץ ישראל, לא היו שלש שבועבר

הִירְדוּן קוֹלְטוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר (שם) שֵׁשׁ עָרֵי מְקֻלָּט תִּהְיֶינָה, עַד שְׂיֵהִיו שְׁשֶׁתָּן קוֹלְטוֹת כְּאַחַד:

ה וּמְכוֹנוֹת לָהֶן דְּרָכִים מֵאֵז לְאֵז, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים יט) תִּכְיֶין לָךְ הַדֶּרֶךְ וְשִׁלְשֶׁת וְגו'. וּמוֹסְרִין לָהֶן שְׁנֵי תַלְמִידֵי חֲכָמִים, שְׂמָא יִהְרַגְנוּ בְּדֶרֶךְ, וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו. רַבִּי מֵאִיר אָמַר, (אף) הוּא מְדַבֵּר עַל יְדֵי עֲצָמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (שם) וַיְהִי דְבַר הַרְצָח:

ו רַבִּי יוֹסִי בַר יְהוּדָה אָמַר, בְּתַחֲלָה, אָחַד שׁוֹגֵג וְאַחַד מֵיזֵד מְקַדְיָמִין לְעָרֵי מְקֻלָּט, וּבֵית דִּין שׁוֹלְחִין וּמְבִיאִין אוֹתוֹ מִשָּׁם. מִי שֶׁנִּתְחַיֵּב מִיְתָה בְּבֵית דִּין, הִרְגוּהוּ. וְשִׁלָּא נִתְחַיֵּב מִיְתָה, פְּטָרוּהוּ. מִי שֶׁנִּתְחַיֵּב גְּלוּת, מִחֲזִירִין אוֹתָם לְמְקוֹמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר לַה) וְהִשִּׁיבוּ אוֹתוֹ הָעֵדָה אֶל עִיר מְקֻלָּטוֹ וְגו'. אָחַד מְשׁוּחַ בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאַחַד הַמְרַבֵּה בְּבִגְדִים וְאַחַד שֶׁעֵבֵר מִמְּשִׁיחָתוֹ, (מִחֲזִירִין אֶת הַרוֹצֵחַ). רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אִף מְשׁוּחַ מִלְחָמָה מִחֲזִיר אֶת הַרוֹצֵחַ. לְפִיכֶךָ אֲמוֹתֵיהֶן שֶׁל כְּהֻנִּים מְסַפְּקוֹת לָהֶן מִחַיָּה וּכְסוּת, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְפַּלְלוּ עַל בְּנֵיהֶם שְׂיָמוּתוֹ. מִשְׁנַגְמַר דֵּינוּ מֵת כֶּהֵן גְּדוֹל, הָרִי זֶה אֵינוֹ גּוֹלָה. אִם עַד שֶׁלֹּא נִגְמַר דֵּינוּ מֵת כֶּהֵן גְּדוֹל וּמִנּוֹ אַחַר תַּחֲתִיּוֹ, וְלֹאֲחֵר מִכֵּן נִגְמַר דֵּינוּ, חוֹזֵר בְּמִיתָתוֹ שֶׁל שְׁנֵי:

ז נִגְמַר דֵּינוּ בְּלֹא כֶּהֵן גְּדוֹל, הַהוֹרֵג כֶּהֵן גְּדוֹל, וְכֶהֵן גְּדוֹל שֶׁהָרַג, אֵינוֹ יוֹצֵא מִשָּׁם לְעוֹלָם. וְאֵינוֹ יוֹצֵא לֹא לְעֵדוֹת מְצוּהָ וְלֹא לְעֵדוֹת מְמוֹן וְלֹא לְעֵדוֹת נְפֻשׁוֹת. וְאַפְלוּ יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לוֹ, וְאַפְלוּ שׁוֹר צָבָא יִשְׂרָאֵל כְּיוֹאֵב בֶּן צְרוּיָה, אֵינוֹ יוֹצֵא מִשָּׁם לְעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר לַה) אֲשֶׁר נָס שְׂמָה, שָׁם תִּהְיֶה דִירָתוֹ, שָׁם תִּהְיֶה מִיתָתוֹ, שָׁם תִּהְיֶה קְבוּרָתוֹ. כְּשֶׁם שֶׁהָעִיר קוֹלְטוֹת, כֶּךָ תַּחֲוּמָה קוֹלָט. רוֹצֵחַ שֶׁיִּצָּא חוּץ לַתַּחֲוּם וּמִצָּאוּ גוֹאֵל הַדָּם, רַבִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי אָמַר, מְצוּהָ בְּיַד גּוֹאֵל הַדָּם, וְרִשׁוֹת בְּיַד כָּל אָדָם. רַבִּי עֲקִיבָא אָמַר, רִשׁוֹת בְּיַד גּוֹאֵל הַדָּם, וְכָל אָדָם אֵין חֲזִבִין עָלָיו. אֵילָן שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּתוֹךְ הַתַּחֲוּם וְנוֹפֵז נוֹטָה חוּץ לַתַּחֲוּם, אוֹ עוֹמֵד חוּץ לַתַּחֲוּם וְנוֹפֵז נוֹטָה לְתוֹךְ הַתַּחֲוּם, הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחֵר הַנוֹף. הָרַג בְּאוֹתָהּ הָעִיר, גּוֹלָה מִשְׁכוּנָה לְשְׁכוּנָה. וּבֶן לֹוִי, גּוֹלָה

מעיר לעיר:

ח (כיוצא בו), רוצח שגלה לעיר מקלטו ורצו אנשי העיר
לכבדו, יאמר להם רוצח אני. אמרו לו אף על פי כן, יקבל
מהן, שנאמר (דברים יט) וזה דבר הרצח. מעלים היו שכר
לקוים, דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר, לא היו מעלים
להן שכר. וחוזר לשורה שהיה בה, דברי רבי מאיר. רבי
יהודה אומר, לא היה חוזר לשורה שהיה בה: